

PAŃSTWOWA
OPERA I FILHARMONIA BAŁTYCKA
W GDAŃSKU

Program

**PAŃSTWOWA OPERA I FILHARMONIA BAŁTYCKA
w GDAŃSKU**

Dyrektor:
TADEUSZ RYBOWSKI

Dyrektor Artystyczny:
JERZY KATLEWICZ

Sezon 1966/67

KONCERT SYMFONICZNY

Piątek, 12 maja 1967 r.
Sobota, 13 godz. 19.30.

PROGRAM

Wykonawcy:

ORKIESTRA STUDENCKA
PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ
W GDAŃSKU

CHÓR AKADEMII MEDYCZNEJ W GDAŃSKU

CHÓR PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ
W GDAŃSKU

Dyrygent
HENRYK GOSTOMSKI

Soliści
STUDENCI PWSM w Gdańsku

RENATA HAWRYLAK — sopran
MAŁGORZATA ARMANOWSKA — sopran
ALICJA GÓRSKA — mezzosopran
JERZY DĄBROWSKI — tenor
JERZY MAHLER — bas

Przygotowanie chórów
IRENEUSZ ŁUKASZEWSKI
HENRYK CZYŻEWSKI

Program:

A. Corelli — **CONCERTO GROSSO**
OP. 6 NR 8
„BOŻE NARODZENIE”

towarzyszące partie solowe:

Halina Zboch — I skrzypce
Michał Nikiforos — II skrzypce
Irena Wziętek — wiolonczela

A. Corelli — T. Machl — **„LA FOLIA”**

J.S. Bach — **MAGNIFICAT**
Magnificat anima mea Dominum
Et exultavit spiritus meus in Deo
salutari meo
Quid respexit humilitatem ancillae
suae
Omnes generationes
Quia fecit mihi magna
Et misericordia a progenie in
progenies timentibus Eum
Fecit potentiam in brachi suo
Desposuit potentes de sede
Esurientes implevit bonis et divities
dimisit inanes
Suscipit Israel puerum suum
Sicut locutus est
Gloria

JERZY KATLEWICZ

HALINA ŁUKOMSKA

KRZYSZTOF PENDERECKI (ur. 1933)

De natura sonoris

Krzysztof Penderecki, czołowy przedstawiciel młodszego pokolenia polskich kompozytorów, jest twórcą, którego nazwisko w krótkim czasie stało się głośnie w całym muzycznym świecie. Dzieła jego — wykonywane na wszystkich niemal festiwalach nowej muzyki, na koncertach w krajach Europy i Ameryki, nagrywane na płyty i transmitowane przez radio — budzą wszędzie zainteresowanie i aplauz swoim awangardowym nowatorstwem, które przejawia się przede wszystkim w odkrywczych środkach kolorystyczno-brzmieniowych, ostatnio coraz częściej zespalających się z różnymi środkami tarcycyjnymi w świetne syntetyczne całości o olbrzymiej sile wyrazowej. Międzynarodowe sukcesy, jakie odnosiły już wcześniej m. in. *Psalmy Dawida* na chór i perkusje, *Strofy* na sopran, głos recytujący i 10 instrumentów, *Wymiary czasu i ciszy*, *Anaklasis* (entuzjastyczne przyjęcie na ekskluzywnym festiwalu w Donaueschingen), a przede wszystkim *Tren — Ofiarom Hiroszimy* (wyróżnienie na Tribune des Compositeurs UNESCO w Paryżu) i *Stabat Mater*, pomnożyły nowsze i najnowsze kompozycje Pendereckiego, a w pierwszym rzędzie *Pasja wg św. Łukasza* (Wielka Nagroda Westfalii i Nagroda PAXu im. Pietrzaka) oraz oratorium *Dies irae* poświęcone Pamięci Zamordowanych w Oświęcimiu. Za całokształt twórczości przyznana została ostatnio kompozytorowi Nagroda im. Irzykowskiego (USA).

Po warszawskim wykonaniu napisanego w roku 1966 dzieła Pendereckiego *De natura sonoris* pisał recenzent „Ruchu Muzycznego”: „To swoiste studium możliwości wyrazowych dźwięku dowodzi, nie po raz pierwszy zresztą, że wynalazczość Pendereckiego w tej dziedzinie jest prawie nieograniczona. A przecież — co nie o każdym ze współczesnych kompozytorów da się powiedzieć — wynalazczość ta nie jest nigdy okupiona rezygnacją z estetyki możliwej do przyjęcia przez szerszy nieco krąg odbiorców i przejściem na pozycje muzycznej brzydoty (albo zgoda czegoś, co się już w kategoriach «muzyki» nie da rozpatrywać). Utwór *De natura sonoris* (w którym po raz pierwszy zastosował kompozytor pewne elementy jazzujące) frapuje świeżością brzmienia i jednocześnie «dobrze się słucha».

AUGUSTYN BLOCH (ur. 1929)

Espressioni

Obok Bolesława Szabelskiego, Tadeusza Paciorkiewicza i Tadeusza Machla należy Augustyn Bloch do tych współczesnych kompozytorów polskich, którzy — jak kiedyś Feliks Nowowiejski — są również wytrawnymi organistami

i tworzą też na swój piękny instrument. Wprawdzie Augustyn Bloch skomponował tylko dwa takie dzieła — *Sonata organowa* i *Medytacje* na sopran, organy i perkusję — ale i cała jego dotychczasowa twórczość jest stosunkowo niewielka, choć niewątpliwie interesująca i ważka. Potwierdzają to różne nagrody: Polskiego Radia za twórczość dla dzieci, na konkursie w Vercelli (Włochy) za *Wariacje fortepianowe* i na Konkursie im. ks. Rainiera w Monako (dwukrotnie) za *Medytacje* i za jednoaktowy balet *Oczekiwanie*. Z innych dzieł wymienić jeszcze należy: *Concertino* na skrzypce, orkiestrę smyczkową i perkusję, *Dialogi* na skrzypce i orkiestrę, *Impressioni poetiche* na chór męski i orkiestrę, jednoaktowy balet *Byk*. Ponadto jest Bloch autorem muzyki teatralnej, radiowej i filmowej.

Espressioni na sopran i orkiestrę, wyróżnione na konkursie kompozytorskim Koła Młodych Związku Kompozytorów Polskich, powstały w roku 1959, a w styczniu 1960 wykonane zostały po raz pierwszy przez Halinę Łukomską i orkiestrę Filharmonii Łódzkiej pod dyrekcją Henryka Czyży. Ekspresyjno-liryczny klimat nastrojowy interesującego kolorystycznie dzieła wyznaczył sugestywny wiersz Jarosława Iwaszkiewicza *Widzę co nocy bezdeń...*

ANTONIO VIVALDI (ok. 1675—1741)

Il dixit

Vivaldi to wielka osobowość późnobarokowej muzyki włoskiej. Syn skrzypka orkiestry w kościele Św. Marka w Wenecji, u niego rozpoczął naukę muzyki, kontynuowaną następnie u kompozytora G. Legrenziego. Jednocześnie studiował teologię i w roku 1703 objął funkcje kapłańskie (dla koloru swych włosów zwany był „il pretto rosso” — czerwony ksiądz). Z czasem jednak poniechał duszpasterstwa i poświęcił się wyłącznie muzyce, stając się równie sławnym skrzypkiem, co kompozytorem. Przez dłuższy czas pełnił Vivaldi obowiązki dyrektora w Conservatorio dell' Ospendale della Pieta (rodzaj szkoły muzycznej dla dziewcząt) w Wenecji, potem przebywał w Mantui jako nadworny kapelmistrz tamtejszego księcia, a na niecały rok przed śmiercią przeniósł się do Wiednia. Dzięki swym podróżom koncertowym znany był w całej niemal Europie, co z kolei przysparzało mu licznych zamówień. Między innymi Vivaldi właśnie napisał okolicznościową kantatę *La Gloria Himeno* na uroczystości ślubne Ludwika XV i Marii Leszczyńskiej.

Znaczenie Vivaldiego w historii muzyki opiera się przede wszystkim na jego concerti grossi i koncertach skrzypcowych, z których kilka wślawił J. S. Bach swymi genialnymi opracowaniami na klawesyn (fortepian). Te dzieła — to ważne ogniwo w rozwoju stylu koncertującego — dały początek bujnemu rozwojowi formy koncertu w XVIII wieku. Z mnóstwa innych kompozycji Vivaldiego — setki różnych

koncertów i utworów instrumentalnych, kilkadziesiąt oper, oratoria, kantaty, arie — coraz więcej ukazuje się drukiem, lecz wiele zapewne zginęło, a wiele rozproszonych jest jeszcze po bibliotekach, archiwach i zbiorach prywatnych. Twórczość Vivaldiego, zapomniana rychło po jego śmierci, przeżywa dziś wielki renesans, zadziwiając bogatą i oryginalną inwencją melodyczną, świetnymi kształtami formalnymi i harmoniczno-brzmieniowymi pomysłami, które nieraz daleko wyprzedzały swoją epokę.

WOLFGANG AMADEUSZ MOZART (1756—1791)

Exsultate

W muzyce kościelnej, bardziej niż w jakiegokolwiek innej dziedzinie swej twórczości, zależny był Mozart od czynników zewnętrznych. Przepisy kościelne, panująca moda nakładały więzy jego inwencji. Ograniczano udział solistów, partie kontrapunktyczne redukowano do minimum, a dekoracyjność i efektowny przepych stawiano na pierwszym miejscu. Był to rezultat ówczesnego zeświecczenia muzyki kościelnej, które prowadziło też do naśladowania stylu operowego w tej muzyce.

Właśnie w stylu nowoneapolitańskiej szkoły operowej napisał Mozart swój motet *Exsultate* (KV 165), który został wykonany po raz pierwszy 15 I 1773 w jednym z kościołów Mediolanu. Tam to przebywał wtedy 16-letni geniusz muzyczny, wystawiając jedną ze swych pierwszych oper *Lucio Silla*. Motet *Exsultate* napisał Mozart dla solisty Opery mediolańskiej, występującego też w *Lucio Silla* kastraty, Venanzia Ranziniego, wspaniałego sopranisty, wytrawnego zresztą również pianisty i kompozytora. Osoba wykonawcy, dla którego dzieło powstało, zdecydowała o tym, że przybrało ono postać trzyczęściowej, szeroko rozplanowanej sceny dramatycznej. Jej pierwsza część wyposażona została też we wszelkie brawurowe efekty, służące efektownemu popisowi solisty. Po dłuższej, powolnej i prostej części środkowej, mógł on znowu wzbudzić podziw w radosnym finale. Tym finałem jest przepiękne, entuzjastyczne *Alleluja*, jedno z objawień geniuszu Mozarta.

Stanisław Haraschin

CHÓR AKADEMII MEDYCZNEJ W GDAŃSKU

Kierownik artystyczny — Ireneusz Łukaszewski

Prezes Chóru — Karol Dombrowski

Korepetytor — Renata Glainert

Soprany I

Bożena Bojanowicz
Halina Beyer
Józefa Chwastek
Teresa Dżaura
Irena Jaworska
Julita Klikowicz
Ewa Kobryń
Maria Kolman
Grażyna Obermuller
Maria Ruskiewicz
Eliza Sobok
Irena Święcka
Ewarysta Sztukowska
Janina Urban
Hanna Weżyk
Barbara Olszańska

Soprany II

Ludmiła Baranowska
Krystyna Czarnecka
Anna Czarnecka
Anna Chmielewska
Helena Kociołko
Danuta Monczyńska
Ewa Obrocka
Wanda Porębska
Maria Saczewa
Ewa Schitzman
Renata Trawińska
Małgorzata Wasilewska
Ludmiła Zasiłowicz
Danuta Zaniewska

Alt I

Elżbieta Cieślak
Jolanta Błaszczyk
Wanda Bułakowska
Jadwiga Domaradzka
Krystyna Gajdowska
Grażyna Kawka
Iwona Lajborek
Wiesława Lasek
Barbara Mazurek
Nina Pawełczyk
Maria Rzeźnik
Maria Świądkowska
Wanda Szelągowicz
Halina Telejko
Ludwika Wesołowska
Anna Wesołowska
Aleksandra Wołek

Alty II

Irena Bereżecka
Izabella Berwertz
Czesława Biziuk
Alicja Cywińska
Lidia Grabowska
Jadwiga Kotkowska
Jolanta Lipińska
Krystyna Legut
Anna Prokopowicz
Adela Rakowska
Jolanta Suchocka
Bożena Szapar
Małgorzata Szłykowicz
Ilona Świerk
Irmina Wit
Irena Wójcik

Tenory I

Seweryn Bojanowicz
Zbigniew Borkowski
Marian Cimaszewski
Jerzy Dąbrowski
Karol Dombrowski
Andrzej Korpiela
Janusz Legut
Ryszard Marczuk
Edward Szałach

Basy I

Ryszard Dudek
Borys Giżewski
Anzelm Hoppe
Bogdan Izdebski
Kazimierz Jaśkiewicz
Alfred Jarosz
Stanisław Niżnikiewicz
Jerzy Szelągowicz
Wiktor Slepowroński
Janusz Targoński
Reinhard Tokarski

Tenory II

Jerzy Dziekański
Norbert Janowicz
Wojciech Maniszewski
Ryszard Maziarczyk
Ryszard Popek
Jerzy Świerk
Waldemar Trzebiatowski
Zdzisław Zborowski

Basy II

Wojciech Bogusławski
Jerzy Brożek
Maciej Bubella
Dominik Ciesielski
Karol Chwastek
Marian Czajkowski
Stanisław Filiński
Jerzy Masiak
Andrzej Raczyński
Romuald Urbanowicz

ORKIESTRA PAŃSTWOWEJ OPERY
I FILHARMONII BAŁTYCKIEJ

Kierownik artystyczny i I dyrygent — JERZY KATLEWICZ
Dyrygent — ZBIGNIEW BRUNA

I skrzypce

Kochański Tadeusz (koncertmistrz)
Szmaj Wojciech (koncertmistrz)
Bujalski Franciszek
Kucal Jerzy
Peisert Andrzej
Langowska Maria
Niemirow Henryk
Mieńko Michał
Jeziorny Wiesław
Stein Kazimierz
Zielińska Irena
Huzarski Kazimierz
Wytrykowski Zbigniew

II skrzypce

Kosiorek Stanisław
Sztukowski Sylwester
Małecki Jerzy
Butowski Waclaw
Osterczy Stefan
Zaręba Zenon
Brochocki Bronisław
Popielska Wanda
Marhula Benjamin
Kres Norbert
Jellaczyc Jerzy
Tomczyk Bernard

Altówki

Smilgin Mieczysław
Wojtkowski Jerzy
Albrecht Irena
Mańkowski Kazimierz
Lejman Krystyna
Ziotorowicz Marzenna
Budny Piotr
Sajek Roman

Wiolonczele

Zaborowska Bożena (koncertmistrz)
Pokorniecki Franciszek
(koncertmistrz)
Filar Andrzej
Baryła Karol
Tomczak Tadeusz
Mokrzejki Lech
Andrzejewski Tadeusz
Zaborowski Jan

Kontrabasy

Plotowicz Edwin
Rosiek Stanisław
Kucharska Barbara
Pilc Antoni
Mazur Adolf
Chamera Adam
Plotowicz Zdzisław

Harfa

Rużkova Regina
Winiewicz-Gbiorczyk Halina

Fortepian

Kulkowa Urszula

Organy

Spychała Henryk
Inspektor orkiestry:
HENRYK NIEMIRO

Flety

Gagałka Waclaw
Klaman Ryszard
Kaziński Jarosław
Kwiecień Mieczysław

Oboje

Gassan Erwin
Buczowski Romuald
Chrapkowski Henryk

Rożek angielski

Sekowski Stanisław

Klarnety

Świercz Władysław
Zaręba Jan
Pietras Andrzej
Świercz Ryszard

Bas-klarnet

Guzowski Kazimierz

Fagoty

Raduła Benedykt
Pilat Maksymilian
Stracewski Mirosław

Kontrafagot

Pawłowski Jerzy

Waltornie

Filipowicz Kazimierz
Suchoples Aleksander
Klimek Zygmunt
Brzostek Leon
Tylewski Tomasz

Trąbki

Burdynowski Józef
Ratajczak Ryszard
Tabaszewski Franciszek
Mirzwa Alicja
Stachnik Józef

Puzony

Trus Aleksander
Kasprzycki Alfons
Tuzinowski Jan
Grygorowicz Edward

Tuba

Tęcza Karol

Perkusja

Szymański Marian
Rugienis Bronisław
Brzeski Witold
Wiśniewski Waclaw

Korektor fortepianów:
WŁADYSŁAW OGŁĘDZKI

Najbliższy koncert Filharmonii Bałtyckiej

26/27 maja 1967

Dyrygent: Jaroslav Soukup (ČSR)

Soliści: „Trio Krakowskie”

Antoni Cofalik — skrzypce

Krzysztof Okoń — wiolonczela

Jerzy Łukowicz — fortepian

W programie:

L. v. Beethoven

Uwertura „Leonora III”

Koncert potrójny op. 56

VII Symfonia.

Biblioteka PWSM Gdańsk

Dział	
Autor	192
Tytuł	
Nr inw.	

OKŁADKĘ PROJEKTOWAŁ

Józef Skoracki